

ООУ „КОЧО РАЦИН“ - КУМАНОВО

ИЗВЕШТАЈ

**за постигнатите резултати во тек на прво полугодие
во учебната 2022/23 година**

јануари , 2023 година

Појдовни основи за изработка на извештајот

Извештајот за работа на училиштето на крајот од првото полугодие од учебната 2022/23 година е изработен врз основа на реализираните активности планирани со Годишната програма за работа на училиштето.

За следење на квалитетот на работата на училиштето во седум клучни подрачја од дејноста во периодот од 22.11.2021 до 24.11.2021 г. од страна на инспекциски тим од ДПИ е спроведена интегрална евалуација, а конечниот извештај од наодите и препораките се добиени во декември 2022, по што е изготвен Акционен план по препораки за подобрување на работата на училиштето по интегрален увид.

Учебната година започна на 01.09.2022, според *Календар за организација и работа на основните училишта во учебната 2022/23 година*.

Услови за остварување на воспитно – образовната дејност во училиштето

Пред почетокот на учебната година се извршени подготовките за успешно и безбедно одвивање на наставата

- извршена е целосна дезинфекција на централното и сите подрачни училишта
- целосно е опремен кабинетот по природни науки
- распореди на започнување на часови за ученици

Активностите за подобрување на условите за работа и безбедноста во училиштето продолжија и во текот на наставната година. Притоа се работеше на довршување на реконструкцијата на училишната зграда во ПУ с.Биљановце (кров, фасада, столарија). Во ПУ с.Орашац со помош на техничкиот персонал, наставниците по ФЗО и учениците од IX-б одделение се реконструираа - заварија и повторно се поставија головите на игралиштето. Се работеше и на уредување и опремување на сензорна соба во централното училиште, за потребите за работа со учениците со ПОП.

Во текот на ова полугодие училиштето презема и низа активности за обезбедување адекватна средина за учење која ќе ги стимулира учениците активно да се вклучат во наставата, преку ставање во проблемски ситуации и поттикнување соодветно да реагираат на проблемите. Направена е прераспределба на постојните ЛЦД телевизори кои претходно беа во училниците за одделенска настава.

Пред почетокот на учебната година изготвен е распоредот за редовна настава, а распоредите за дополнителна и додатна настава се изготвуваат за секој месец одделно и се истакнуваат на Web страна на Училиштето.

Евиденција за реализацијата на наставата и постигањата на учениците од минатата учебна година се води само во електронски дневник. На месечно ниво одделенските раководители ги печатеа страниците со евиденција за реализираните наставни часови.

Во текот на првото полугодие во училиштето се почитуваа препораките од Владата и МОН за однесување на вработените во јавните институции за штедење на електрична енергија.

Настава

Во првото полугодие настава следеа вкупно 1227 ученици, распоредени во 54 чисти и 8 комбинирани паралелки. На почетокот беа запишани 1243 ученици, но дојде до отпишување на поголем број ученици, најголем број поради преселување во странство.

Од оваа учебна година НПП во I, II, IV и V одделение се реализира согласно со новата Концепција за основно образование која минатата учебна година ги опфати само I и IV одделение. Времетраење на наставата за овие 4 одделенија е 5 саата.

Пред почетокот на учебната година сите наставници ги изготвија потребните годишни планирања, а тематските ги доставуваа 3 дена пред почеток на новата тема. Планираните часови се и реализирани.

Првото полугодие заврши на 30.12.2022 год., а реализирани се 82 наставни денови.

Изборна настава

Со изборните предмети во основно училиште на учениците им се дава можност да ги прошируваат и продлабочуваат знаењата и да ги развиваат своите индивидуални способности по одделни наставни предмети.

За реализирање на изборна настава во учебната 2022/2023 година во мај 2022 год. беше спроведена анкета за ученици за избор на изборни предмети. Постапката е спроведена според Законот за основно образование, согласно интерната процедура за избор на изборни предмети и кадровската екипираност на Училиштето. Учениците извршија избор на понудените предмети според *Насоките за организација и реализација на наставата* добиени од БРО, во согласност со нивните родители почитувајќи ги личните желби и интереси на ученикот.

Врз основа на искажаните желби, како втор странски јазик од VI до IX одделение во централното училиште се изучува германскиот и италијанскиот јазик, додека во ПУ с. Орашац се изучува рускиот јазик. Изборни предмети кои се изучуваат оваа година се: запознавање со религиите и класична култура во европската цивилизација во VI одделение; нашата татковина, изборен спорт и проекти од музичката уметност во VII одделение; во VIII одделение – нашата татковина, проекти од информатика, проекти од музичката уметност; во IX одделение програмирање и проекти од музичка уметност; додека во ПУ с. Орашац во VI одделение се изучува класична култура во европската цивилизација, во VII нашата татковина, а во VIII и IX проекти од музичка уметност, со 2 часа неделно за еден од предметите. Од оваа учебна година се изучува и изборниот предмет јазик и култура на Србите, од мал дел од учениците од III и IV одделение во централното училиште.

Во I и II одделение се реализираат слободни активности. Во IV и V одделение се воведени слободни изборни предмети, по еден за секое полугодие со 2 часа неделен фонд. Учениците можеа да бираат од предложена листа од 4 категории изборни предмети: за проширување/продлабочување на знаењата од задолжителните наставни предмети, за поддршка на интереси на учениците кои не се дел од наставните предмети, за поддршка на личниот и социјалниот развој на учениците и од спортско-рекреативен карактер

Наставните програми по СИП ги изготвуваше тим од наставници (стручен актив), според листата на понудени изборни предмети во училиштето, според насоки и претходно добиено одобрение од БРО. Се користеа и наставни програми изготвени од тимови наставници од други училишта.

Дополнителна настава се изведуваше согласно интерната процедура и се организираше за учениците кои се соочуваа со повремени тешкотии во учењето, побавно напредуваа или заостануваа во усвојувањето на содржините и другите задачи од еден или повеќе наставни предмети. Дополнителна настава се организираше во зависност од потребите на учениците од II до IX одделение.

Додатна настава се изведуваше согласно интерната процедура и се организираше за учениците кои во текот на редовната настава постигнуваа натпросечни резултати и се потврдуваа со особена надареност и талентираност во одделни наставни предмети. Наставниците ја нудеа на учениците, а тие одлучуваа дали ќе ја посетуваат. Бројот на планирани и реализирани часови по паралелка е во зависност од потребите на учениците во паралелката.

Часовите за дополнителна и додатна настава се реализирани според планираната динамика и во зависност од потребите на учениците.

Евиденцијата за реализацијата и ефектите од дополнителна, додатна настава и воннаставни активности се водеше во соодветни обрасци според *Правилник за формата, содржината и начинот на водење на педагошка документација и евиденција во основното училиште*.

Работа со надарени и талентирани

Детектирањето на надарените/талентирани ученици се врши од страна на наставниците и стручните соработници со примена на прашалници за наставници, ученици и родители, како и прашалник за интересите на учениците кои се посочени како надарени/талентирани. Со оглед на тоа што училиштето не располага со психодијагностички инструменти, не е извршена идентификација на специфичниот вид на надареност. Во зависност од детектираното подрачје на надареност/талентираност предметните наставници вршеа диференцијација во планирањата на редовната настава и ги вклучуваа овие ученици во додатна настава, според искажаните интереси и по добиена согласност од нивните родители. Притоа континуирано им пружаа поддршка и ги мотивираа и насочуваа во подготовка и учество на натпревари.

Во **работата со ученици со посебни образовни потреби** се водеше сметка во една паралелка да се вклучат најмногу две деца со посебни потреби, наставникот да не биде почетник, а на почетокот се одржани состаноци на ИТУ при што училишниот специјален едукатор и рехабилитатор даде насоки за работа со учениците. Учениците кои се категоризирани работеа според ИОП-и изготвени од наставниците, со помош и постојана поддршка од страна на училишниот специјален едукатор и рехабилитатор. Во работата со овие ученици беа вклучени 4 образовни асистенти, по претходно направена проценка по МКФ, а се очекува вклучување на барем уште еден, за работа со двајца ученици во I одделение. Работата со овие ученици се одвиваше во соработка со ОУРЦ „Иднина“ Скопје со кое во учебната 2020/21 година е потпишан договор за соработка.

Во рамки на проектот *Биди ИН, биди ИНклузивен, биди ИНклучиран*, нашето училиште прими грант/пакет за поддршка со кој беше опремена и ставена во употреба сензорна соба во која стручните соработници и наставници ќе можат да обезбедат дополнителна образовна поддршка за учениците со попреченост. Проектот е финансиран од ЕУ, го спроведе Фондацијата за образовни и културни иницијативи *Чекор по чекор*, заедно со своите партнери Здружението за промоција и развој на инклузивно општество

Инклузива и Здружението за давање услуги на лицата со попреченост *Хандимак*, со поддршка на Општина Куманово.

За учениците со специфични тешкотии во учењето се применуваше диференциран пристап, средства за работа во склад со детектираните тешкотии, а по потреба се организираше дополнителна настава.

Во *работата со ранливи групи ученици* се водеше сметка за нивно редовно вклучување во наставниот процес, навремено обезбедување на потребниот наставен прибор и материјали, подобрување на нивната социоемоционална состојба, следење на нивните постигања, обезбедување поддршка од соучениците преку нивно прифаќање и помош во совладувањето на наставните содржини. За постигнување на ова се ангажираа наставниците, соучениците, ученичката заедница, родителите.

Особено се водеше грижа да се обезбеди запишување и редовно присуство на учениците од ранливите групи што се под ризик од предвременно напуштање на училиштето. Согласно Концепцијата за инклузивно образование, училиштето презема активности кои го олеснија вклучувањето на учениците коишто извесен подолг период не го посетувале училиштето, го напуштиле или не се запишале навреме. Во работата со еден од овие ученици, кој потекнува од социјално загрошено семејство е вклучен и образовен медијатор, по претходно утврдена потреба и поднесено барање од училиштето.

Стручните соработници се вклучуваа во детектирањето на учениците, поддршката на наставниците и родителите за интервенција во полето на препознаената тешкотија со индивидуални и групни разговори и советувања, работилници и насоки.

Секции/клубови

Согласно *Концепцијата*, во ова полугодие работеа секции за проширување/ продлабочување на содржините од наставните предмети/области, секции за поддршка на други воннаставни интереси на учениците, секции за поддршка на личниот и социјалниот развој на учениците, спортско-рекреативни секции. Особено активни беа членовите на ликовната, литературната и секцијата за велосипедизам, кои учествуваа на повеќе конкурси и манифестации.

Во рамки на подрачјето **акции** спроведени се повеќе собирни и хуманитарни акции:

- хуманитарна акција на вработените за помош и поддршка во лекувањето на вработен
- хуманитарна акција во собирање на храна под мотото *Да им помогнеме на оние кои имаат потреба од наша помош*, по повод Светски ден на храна, по иницијатива на ученички парламент
- организиран е Новогодишен базар со учество на деветтоодделенците, второодделенците, 6/2 и 6/3 и нивните наставници и родители. Собраните средства ќе бидат искористени за потребите на училиштето

Реализирани се и некои еко – активности:

- посета од претставници од Совет на Општина Куманово и сектор за образование во рамки на акцијата *Куманово Мој Зелен Дом*, чија цел е подигање на свеста за зачувување на животната средина. Одржан е состанок со членовите на еко

- тимовите, споделени се едукативни материјали и претставен е еко – автобусот на тимот од Електро Македонија
- предавање на тема *Екологија – заштита на животната средина* за ученици од IV, VI и VIII одделение од страна на претставници од Сектор за животна средина од Општина Куманово и АМСМ
 - одржување на насадите

Ученичко организирање и учество

Учениците се организирани на ниво на паралелка и училиште. Функциите претседател и заменик претседател на паралелка ги извршуваат ученици од различен пол и истите се избрани на демократски начин. На ниво на паралелка се избрани претседател, заменик претседател, постојани и привремени тела. Заедниците на паралелките беа фокусирани на одржување на редот и почитување на препораките за реализација на настава, придружување до кодексите за однесување, предлози за подобрување на односите.

Сите претседатели и заменик претседатели на паралелките од VI до IX одделение го сочинуваат ученичкиот парламент. Претседателот на ученичкиот парламент е избран со мнозинство гласови од вкупниот број на претставници од претседателите на заедниците на паралелките по пат на тајно гласање. Разговарано е за постигнатиот успех и дадени се предлози за подобрување на истиот.

На иницијатива на Ученички парламент, по повод 16-ти Октомври, *Светски ден на храната*, беше организирана хуманитарна акција во собирање на храна под мотото *Да им помогнеме на оние кои имаат потреба од наша помош*. За таа цел учениците од VIII и IX одделение направија флаери и ги информираа сите ученици за планираната активност поттикнувајќи хуманост и солидарност и истата ја реализираа, со вклучување и на родителите.

По успешно реализираната собирна акција, ученици волонтери од IX одделение во соработка со волонтери од *Црвен Крст* - Куманово донираа храна на 5 семејства од Општина Куманово. Ученици од VIII одделение го посетија Центарот за лица со интелектуална попреченост *Порака Наша* каде што исто така донираа храна и имаа прилика да се дружат со дел од корисниците на нивните услуги. Беше донирана храна и на социјално загрозени семејства од реонот на нашето Училиште.

Минатата учебна година е спроведен избор за Ученик правобранител со мандат од две години.

За одбележување на *Детска недела* се реализирани пригодни активности:

- цртање во дворот на училиштето, паркинг просторот и помошното игралиште
- изработување на сидни весници
- свечена приредба во холот на училиштето по повод прием на учениците од прво одделение во *Детска организација*, на која присуствуваа и 50 дечиња и воспитувачи од детска градинка „Ангел Шајче“ клон *Пчелка*
- посета на ученици од I одделение кај градоначалникот на Општина Куманово

Нашите ученици и наставници се вклучија и во активностите за одбележување на *Ден на учителот* во организација на ЗОН и библиотека *Тане Георгиевски*:

- ликовна работилница за ученици од I, II и III одделение

- рецитирање за ученици од IV одделение
- литературни творби на тема *Сите ние имаме крилја, но учителот е тука да не научи да летаме*, ученици од V одделение

За одбележување на 20-ти Ноември - *Светски ден за правата на децата* со ученици од III и IV одделение, училишните педагози и ученичкиот правобранител се одржани работилници на тема: *Детски права и обврски*

Вонучилишни активности

Во месец септември е реализиран еднодневен излет со научно-истражувачки и рекреативен карактер до Меморијален центар АСНОМ во Пелинце, (ученици од III до IX одделение од ЦУ). За учениците од подрачните училишта и од I и II одделение од ЦУ беше организиран излет во блиската околина.

Како посебен вид воннаставни активности може да се сметаат *гостувањата* на училиштата надвор од земјава во рамките на проекти, како што се: Еразмус +, збратимени училишта и слично. (активностите се наведени во делот – Проекти)

Натпревари за учениците

Нашите ученици учествуваат на училишни натпревари и на натпревари во организација на БРО и други институции, како и на распишани конкурси по одредени предмети и на одредени теми, на општинско, регионално и државно ниво. Освоени се повеќе награди и признанија.

општински/меѓуопштински натпревари			
меѓуопштински натпревар во кошарка	машка екипа	1 место	Сузана Николовска
меѓуопштински натпревар во кошарка	женска екипа	2 место	Сузана Николовска
општински натпревар во одбојка	машка екипа	3 место	Марјан Нојковски
Вешто возење на велосипед по повод 11 Ноември - <i>Ден на градот</i>	Петар Арсовски, III Галена Трајковска, III	1 место	Марјан Нојковски
	Мила Радојковиќ, III	2 место	
	Илијан Радевски, III Калина Величковска, III	3 место	
	Лука Јовановиќ, V Оља Цветанова, V	1 место	
	Кристијан Орозовски, V Јована Тоневска, V	2 место	
	Андреј Владевски, V Јоана Банчоковска, V	3 место	
	Кирил Анчевски, IX	1 место	
Анастасија Слободановска, IX	3 место		
Улична трка по повод 11 Ноември – <i>Ден на градот</i>	Јана Анастасовска, V Маша Арсиќ, V	1 место	Марјан Нојковски
	Ива Тоневска, Бојан Чоробенски	2 место	

	Александар Стојанов Алекса̀ндро Антевски Марија Божиновска Михаил Стошевски	3 место	
Литературен натпревар по повод Месец на книгата, библиотека "Тане Георгиевски"	Миа Јовановска, IX-5	3 место	Весна Тодоровска
Меѓуопштински натпревар во атлетика – 60 метри	Бојан Чоробенски, V Јана Анастасовска, V Александар Антевски VIII Михаил Стошевски, IX Бисера Чоробенски, IX	1 место	Марјан Нојковски
	Јована Ангеловска, V	2 место	
	Антонио Николовски, IX Ива Тоневска, IX	3 место	
Меѓуопштински натпревар во атлетика – скок во далечина	Михаил Стошевски, IX	1 место	Марјан Нојковски
	Марио Пешевски	2 место	
	Бисера Чоробенски, IX	3 место	
Меѓуопштински натпревар во фудсал	женска екипа	3 место	Грозде Спасовски
проект <i>Пишувам кирилица-зборувам македонски</i> ЈОУ Библиотека „Тане Георгиевски“	Јана Давидовска IV-1	1 место изразно читање	Снежана Трајковска
литературен конкурс <i>Што значи пријателството</i> , распишан од ЗГ Друштво на писатели Куманово	Нина Атанасовска VII-5	2 награда	Елена Арсовска
	Ива Христовска VII-5	3 награда	
литературен конкурс на тема: <i>Зошто ја сакам Македонија</i> , ЗГ Друштво на писатели Куманово	Никола Михаиловски VIII-6	3 награда	Силвана П. Додиќ
зонски натпревар во кошарка	машка екипа	2 место	Сузана Николовска
државни натпревари			
литературен конкурс <i>Рацин-поет на болката и љубовта</i>	Лука Трајковски VII-1	пофалница	Елена Арсовска
IV меморијален математички натпревар <i>Александар Блажевски – Цане (ниво на олимпијада)</i>	Илина Арсовска, IX-4	бронзен медал	Марина Величковска

Унапредување на мултикултурализмот, меѓуетничка интеграција и толеранција

Секој наставник во своите годишни планирања е задолжен да испланира и реализира најмалку 3 самостојни мултикултурни активности во секое полугодие со содржини за интегрирање на мултикултурализмот, меѓуетничка интеграција и толеранција. Покрај ова, на ниво на училиште се планира соработка со партнер училиште за реализација на заеднички активности.

Во прво полугодие во нашето училиште се реализираа 2 работилници со ученици од ООУ „Наим Фрашери“ Куманово (наше партнер училиште од 2013 година). Во двете работилници учествуваа 40 ученици од деветто одделение (по 20 од двете училишта). Едната работилница беше на тема: *Употреба на 3Д принтер*. Целта беше учениците да ги зајакнат своите ИТ компетенции, да работат во програм за дизајнирање и практично да работат со 3Д принтер, за да на крај се дружат преку танграм игра која што е испринтана од истиот принтер. Втората работилница беше интеграција помеѓу физика, хемија и математика, каде што преку експерименти и употреба на нагледни средства учениците предвидуваа, мереа, споредуваа волумен и густина на правилни и неправилни форми,

менување на густина на вода и збогатување на своето знаење од областа на овие наставни предмети преку примена на современи методи и техники на поучување.

Во рамки на ова подрачје беше направен обид да се продолжи соработката со заедничко аплицирање на распишаниот јавен повик од МОН за доделување грантови на училишта за унапредување на мултикултурализмот, меѓуетничка интеграција и толеранција. Овој обид за жал, не успеа, поради ангажираноста на нашето партнер училиште со повеќе партнер-училишта и одлуката во последен момент да аплицираат со друго училиште. Беше направен обид да се пронајде друго партнер училиште, но и тоа беше без успех.

Проекти

Реализирани се повеќе активности од *Erasmus +* проекти кои започнаа во минатата учебна година: *Чувари на водите (GLOW)* и *Откриј го светот околу себе со новите технологии!* (Open your mind to new technologies).

Во рамките на проектот *Чувари на водите (GLOW)* реализирани се следните активности:

- Мобилност во Каргал, Истанбул – Турција, 6 ученици и 2 наставници
- Мобилност во училиштето домаќин IC Marassi во Џенова, Италија - 6 осмоодделенци и 1 седмоодделенец и два наставника

Во рамките на проектот *Откриј го светот околу себе со новите технологии!* (Open your mind to new technologies) реализирани се следните активности:

- Домаќин на мобилност на 25 ученици и 10 наставници од училишта во Полска, Романија, Бугарија, Италија и Грција
- Мобилност во Исернија, Италија – 5 ученици и 2 наставници

Оваа учебна година нашето училиште е вклучено во *Проектот за унапредување на основното образование (ПЕИП)*, кој го спроведува МОН со поддршка од Канцеларија на Светска банка, како едно од 11 избрани училишта. Во рамки на овој проект, ДПИ започна со спроведување на активности за техничка помош за ревизија на рамката за подобрување на училиштата и воведување програми за училишни грантови.

Реализирани се следните активности:

- Посетен онлајн состанок за информирање за активностите во текот на проектот
- Пополнет електронски прашалник од страна на тимот одговорен за спроведување самоевалуација
- Учество во теренско истражување, односно спроведена дискусија со фокус група со претставници кои биле вклучени во спроведување на СЕУ, пишување на извештајот за СЕУ и програма за развој на училиштето

Вклученост во Пилот проект *Образовна извидничко – младинска програма со извиднички одред Скаут*, финансиран од ЕУ спроведен од УНДП. Се очекува збогатување на воннаставните активности за учениците, особено оние активности кои поттикнуваат физичка активност, ученичко дружење и учење во неформален облик. Реализирани се следните активности:

- претставување на одредот, нивната работа и досегашните реализирани активности пред учениците од 7-мо, 8-мо и 9-то одделение

- работилница *Шифрирање и кодирање* со учество на ученици од 9-то одделение
- работилница на тема *Прва помош* - учениците беа едуцирани во пружање прва помош при повреда скршеница, пробод со нож, спречување на крварење, гушење, онесвестување...

Во рамки на училишниот проект *Талентот на дело* во координација со наставник-ментор Весна Тодоровска, со учениците од I до VI одделение од подрачните училишта с.Габреш, с.Орашац и с.Биљановце се одржа првата креативна работилница. Учениците заедно со наставниците изработија прекрасни честитки и украси по повод новогодишните празници.

По предметот физика учениците од IX одделение вредно работеа проектна задача на тема *Обновлива енергија и топлинска изолација*. На крајот беше организирана изложба со натпреварувачки карактер – со гласање од страна на наставниците беа изберени најдобрите изработки во машка и женска конкуренција.

Поддршка на учениците

Како и минатите учебни години, анализата на успехот на учениците се врши по полова и национална структура, според *Индикаторите за квалитетот на работата на училиштата*. Анализата на успехот на учениците според полова структура дава јасни и корисни податоци за постигањата на учениците. Што се однесува до анализата по национална структура на учениците, истата не придонесува за некои конкретни согледувања и споредби, бидејќи нашето училиште има 96,90% Македонци, 1,79% Срби, 0,49% Роми и 0,32% други.

На крај од првото полугодие во оваа учебна година, во предметна настава, т.е. од седмо до деветто одделение, 85,29% од учениците (90,10% од женски) се без слаби оценки; а 14,71% (9,89% од женски) се со слаби оценки.

Девојчињата постигнуваат подобри резултати, што се гледа од приложената табела

VII			VIII			IX		
сите	маш.	жен.	сите	маш.	жен.	сите	маш.	жен.
3,91	3,61	4,21	3,82	3,77	3,87	3,88	3,67	4,10

Професионалната ориентација на учениците според изготвениот план ќе се интензивира во второто полугодие,.

За промоцијата на добросостојба на учениците, заштита од насилство, од злоупотреба и запуштање, спречување дискриминација се водеше сметка преку креирање на сигурна и поттикнувачка околина за учење, поттикнување на уважување на разликностите. На ова поле наставниците работеа преку инкорпорирање и обработка на адекватни содржини во рамки на редовната настава, на часовите на одделенска заедница, во воннаставните активности.

Педагошко психолошката служба се вклучи со континуираната советодавно-консултативна работа со учениците и родителите, како и подготовка и реализација на превентивни работилници за учениците (*Насилна и ненасилна комуникација* – во VII, *Пријателство, Реакции на омаловажување, Грешка* – во VIII одделение).

Претставници од МВР - СВР Куманово одржаа предавање за ученици од VIII одделение на тема *Врсничко насилство – булинг*.

Во соработка со претставници од *Центарот за интеркултурен дијалог* ЦИД и нашата колешка Невенка Цветковска одржана е обука за наставници (4) на тема *Булинг*. Притоа е презентирани нов метод и начин на справување со појава на булинг меѓу учениците - *No blame* метод или *Метод без осудување* кој дава еден поинаков пристап во решавање и надминување на појави на насилство, каде првенствено се работи на создавање на емпатија и намалување на моќта на *насилниците*.

Оценување/вреднување на постигањата на учениците се спроведе според Законот за основно образование и во согласност со *Критериумите* и *Стандардите за оценување*.

Учениците од I-VI одделение се оценети описно, а учениците во третиот период од VII - IX одделение се оценети бројчано. Во координација помеѓу наставниците беше испланирано писменото оценување (во еден ден да нема повеќе од едно писмено оценување, а во седмицата не повеќе од две). По сите наставни предмети од I - IX одделение се реализирани сите планирани содржини по предвидениот број часови и е извршено соодветно вреднување на знаењата на учениците. Резултатите од вреднувањето на знаењата на учениците се прикажани во табеларни прегледи, по што е изготвена анализа, како посебен документ.

Се применуваше и формативно и сумативно оценување, во согласност со различните наставни методи и инструменти за оценување на учениците.

Тимот за следење, анализа и поддршка на оценувањето кој е задолжен за имплементирање и стимулирање на наставниците за примена на стандардите во оценувањето, очекувањата од секој предметен наставник како и нивното планирање на формативното и сумативното оценување им пружаше поддршка во текот на целиот процес.

Следењето на квалитетот на оценување во училиштето се вршеше преку следење на планирањата на наставниците за проверка и оценување на успехот на учениците (тематски планирања), следење и анализа на успехот на учениците преку табеларните прегледи за секој класификационен период (I тримесечје и I полугодие).

Стручни посети за следење и вреднување на квалитетот на работата на воспитно образовниот кадар се вршени од директорот, Според Закон за основно образование, а со овластување од Директорот, и од помошник директорот и стручните соработници. Следењето и вреднувањето се однесува на квалитетот на работата и постигањето на компетенциите и стандардите на наставниците. Следени се часови кај сите наставници, според однапред изготвен план, по што е направена соодветна анализа.

Во рамки на надворешно мерење на постигањата на учениците нашето училиште е вклучено во меѓународна студија TIMSS 2023, во која се следат постигањата на учениците од IV одделение по предметите природни науки и математика. Определени се училишен координатор и заменик координатор кои за време на зимскиот распуст посетија онлајн обука, а тестирањето ќе биде спроведено во второ полугодие.

Безбедност во училиштето

Училиштето има изготвено Програма за лична и колективна заштита и безбедност, превенција и заштита од природни и други несреќи, како и план за евакуација кој е достапен

и истакнат на видно место. Сите потенцијално небезбедни/опасни места се означени со соодветни ознаки.

Во текот на ноември изведена е показна вежба според План за заштита и спасување - Евакуација на ученици и наставници, за која учениците беа детално инструирани на часот на заедница на паралелката. За таа цел беше изготвен флаер со обележани насоки на движење при евакуација. Стекнатото искуство имаа прилика да го применат во текот на месец декември, кога поради дојава за експлозивна направа, во два наврати мораше да биде извршена итна евакуација на учениците и вработените. Притоа се следени препораките од работниот состанок помеѓу Отсек за превенција и Сектор за образование – Куманово со директорите на училиштата.

Грижа за здравјето

Во училиштето се водеше сметка хигиената да се одржува на високо ниво. Пред почетокот е извршена целосна дезинфекција (ХЕС-Куманово). Училишните, ходниците, скалите, тоалетите, сите работни површини редовно се дезинфицирани по завршување на секоја смена, а по потреба и почесто.

Со систематски прегледи се опфатени учениците од I, III, V, VII и IX одделение. Овие прегледи се започнати за време на зимскиот распуст за учениците, а ќе продолжат во второ полугодие во Школска амбуланта при Медицинскиот центар - Куманово, по претходно изготвен распоред во кој се внимава да не се попречува наставата.

Вакцинирање се вршеше според календарот за имунизација и вакцинација. Опфатени се сите ученици од 6 до 15 години со следниве вакцини:

6 години (I одделение) - морбили, рубеола, дифтерија, тетанус заразни заушки и инактивнаполио вакцина;

7 години (II одделение) - детска парализа, дифтерија, тетанус;

12 години (VI одделение) - инфекции со Хуман папилома вирус (ХПВ) (само за девојчиња);

14 години (завршна година во основното образование) - детска парализа, дифтерија и тетанус.

Училишна клима

Училиштето континуирано води грижа за дисциплината од почетокот до крајот на работното време.

Учениците и наставниците водеа континуирана грижа за естетското и функционално уредување на просторот во училиштето. Кај учениците е всадена навика за чување и одржување на изложените изработки. Училишните, ходниците и холот се уредувани согласно темите од наставната програма, реализирани активности од проектите во кои е вклучено училиштето, празниците и годишните времиња. За одбележување е ликовната работилница за естетско уредување во ПУ с.Биљановце, во која беа вклучени членовите на ликовната секција.

Во училиштето постојат кодекси за однесување на наставниците, учениците и родителите.

Во рамки на подрачјето ***Професионален и кариерен развој на воспитно-образовниот кадар*** редовно се пружаше поддршка на професионалниот развој и подобрување на компетенциите на наставниците преку советодавно-консултативни

разговори и состаноци, навремено обезбедување на потребната документација за полагање на стручен испит на наставниците-почетници, ажурирани се професионалните досиеја на сите наставници и стручни соработници.

За ефективен професионален развој наставниците и стручните соработници изготвија личен план за професионален развој врз основа на самопроценка на сопствените компетенции, потреби, интереси и професионални интереси. Истиот е усогласен со планирањето на колегите од стручниот актив, со потребите на училиштето и државата и реалните можности за остварување на желбите и плановите.

Потребите и приоритетите за стручно усовршување се детектирани врз основа на личните планови за професионален развој на наставниците/стручните соработници, резултатите од самопроценката и извршената *Самоевалуација на училиштето*, како и изготвените предлог-програми за професионален развој на ниво на стручни активи. Како приоритетна област за оваа учебна година е да се продолжи со воспоставената практика за дисеминација на стекнатите знаења, а особено внимание да се посвети на следење на новините во законските и програмските документи и унапредување на сопствената педагошка практика врз основа на следење и имплементирање на промените и новините во системот на образованието. Исто така да се изврши соодветно детектирање на потребите за професионално усовршување и посета на задолжителните акредитирани обуки од каталог на БРО финансирани од МОН.

Во *Училишната програма за професионален развој* се предвидени семинари за измени од наставните планови и програми од страна на БРО; интерни обуки, предавања и работилници на стручни активи и наставнички совет, дисеминација на обуки на ниво на училиште; реализација на активности од Училишна програма за професионален развој.

- За следење на новините во законските и програмските документи беше посетена *Обука за новата Концепција за основно образование* (сите наставници во прво, второ, четврто и петто одделение) и *Планирање и реализација на наставата според новата концепција за основно образование* – модул Обука за стручни соработници (педагог и психолог)
- Од задолжителните акредитирани обуки наставниците ги посетија следните:
 - *Воспитание во современ контекст – социоемоционални вештини кај учениците* – 56 наставници
 - *Дизајнирање на објективни тестови на знаење* – 5 наставници
 - *Стратегии за менаџмент во училница - принципи и примери на добра практика за создавање позитивна атмосфера во училница* – 20 наставници
 - *Стратегии, методи и техники за работа со надарени ученици* – 1 наставник
- Стручните соработници ги посетија следните обуки:
 - *Професионална ориентација на ученици – зајакнување на ученици преку самоспознавање и советување за карьерен развој* – 2
 - *Развој на социјални вештини и самодоверба кај учениците, справување со проблематично однесување и создавање на позитивна социо-емоционална клима на час* – 2
 - *Инклузивно образование во пракса* – 1
- Дел од членовите на УИТ (7) ја посетија онлајн обуката *Изготвување на ИОП и модифицирана програма*
- Обука за наставници на тема *Булинг* – 4 наставници
- Обука за реализација на изборен предмет шах – 3 наставници

- Во рамки на индивидуално стручно усовршување голем дел од наставниците посетија повеќе конференции, вебинари, споделени туторијали за реализација на наставата.

Наставниците/стручните соработници можат да напредуваат во звања. Категоријата наставник/стручен соработник се добива со полагање на стручен испит за наставник/стручен соработник. Наставникот/стручниот соработник може да напредува во звање наставник/стручен соработник - ментор и наставник/стручен соработник - советник. Професионалните стандарди за звањата наставник/стручен соработник - ментор и наставник/стручен соработник - советник и начинот на стекнување ги пропишува министерот на предлог на БРО и ЦСОО. Во учебната 2020/21 година од страна на МОН по првпат беше распишан јавен повик за напредување во звање, на кој аплицираа тројца наставници од нашето училиште, со поддршка од менаџерскиот тим и тимот за професионален развој. За наставник – ментор беше избрана Весна Тодоровска, наставник по македонски јазик, која активно се вклучи во работата со сите наставници, пружајќи адекватна поддршка.

Соработка на Училиштето со родителите/старателите

Сите тежишни приоритети се разгледуваат на состаноци на Совет на родители и истите даваат идејни решенија за имплементација на истите. Родителите се вклучени во сите сегменти на работење на училиштето и тоа при: детектирање на состојбите во училиштето од типот на потребни дефекти и поправки на инвентарот и подобрување на условите за работа, нивни идејни планови за организација на активности во училиштето, во донесување на решенија и одлуки во интерес на сите субјекти во училиштето и реализација на истите.

Комуникација со јавноста и промоција на Училиштето

Тимот за комуникација со јавноста и промоција на училиштето и оваа учебна година работеше на промовирање на активностите и достигнувањата, за да се запознае локалната средина со постоечките состојби и проблеми во училиштето

Следени се сите објавени конкурси и натпревари на локално, државно и на меѓународно ниво, на кои нашите ученици со своите лични творби земаа активно учество. За сите новини, активности и достигнувања редовно се известуваше преку Web страна на Училиштето која стана особено популарна со создавањето на Fun page на Училиштето и која постојано се обработува и надоградува со информации за активности спроведени во Училиштето или надвор од него. Продолжи соработката со државната телевизија МТВ, новинска агенција МИА, локалната телевизиска станица „ТВ Плус“, локалното радио „Браво“ и интернет порталот „Kumanovo News“. Како форми и методи за информирање се користени интервјуа, репортажи.

Наши ученици и наставници учествуваа на повеќе манифестации, работилници, настани и хуманитарни акции:

- *Ликовни конкурси и манифестации*
ликовна работилница на тема портрет по повод 11 Ноември - Ден на ослободување на град Куманово

- *Литературни конкурси и манифестации*
Учество во проектот *Пишувам кирилица - зборувам македонски*
Учество на литературниот конкурс на тема: *Рацин - поет на болката и љубовта*
Учество на литературниот конкурс на тема: *Што значи пријателството*, распишан од ЗГ Друштво на писатели Куманово
- *По повод Месец на книгата*
- учество на литературно-креативна работилница во градската библиотека *Тане Георгиевски*
- учество на литературен натпревар за ученици од основни училишта, на тема: *Една ноќ во Библиотеката*
- традиционална посета на училишната библиотека *Фиданка* од страна на дечиња од градинката „*Ангел Шајче*“, клон *Пчелка*, нашите идни ученици
- литературно читање пред дечињата, идни првачиња во градинката
- *По повод 3 декември – Меѓународен ден на лица со попреченост*
- во нашето Училиште се одржаа низа активности, спортски игри и другарувања во организација на образовните асистенти, наставници по ФЗО и одделенска настава и специјалниот едукатор и рехабилитатор
- учество на работилница за изработка на честитки во ООУ "Христијан Тодоровски Карпош" и следење на изведби на дечињата од Дневниот центар *Доза Среќа*
- *Активности по повод Европска недела на спортот 2022* - реализирани се повеќе спортски активности за учениците од одделенска настава. За целокупниот ангажман нашиот наставник Грозде Спасовски беше прогласен за најдобар спортски работник во областа на училишен спорт.
- *По повод Европски денови на културно наследство* ученици од IV одделение беа во посета на Музеј Куманово, при што учествуваа и во работилница на тема: *Грнчарство*
- *Други манифестации*
Учество на научна трибина од манифестацијата - Јавна научна трибина, Историски час и изложба *Борбено и слободарско Куманово*
Учество на улична трка на нашите велосипедисти по повод *Денот на градот* - 11 Ноември
- Меѓусебна училишна соработка со училиштето „Браќа Миладиновци“, по 5 ученици од паралелка на V и IV одделение учествуваа во спортски активности: трчање, возење велосипеди и ролери на спортско игралиште *Соколана*
Филмски фестивал за млади *Џифони Македонија* во Скопје - Низ разни работилници, гледање на филмови од светски продукции, дебати, панел - дискусии со афирмирани филмски работници, учесниците ги проширија своите познавања од седмата уметност-филмот
Посета на кино претстава *Пиноккио* – ученици од III, IV и V одделение
Посета на Собрание на РС Македонија и Спомен куќата на Мајка Тереза ученици од IX одделение и 3 наставници

Пријатели/соработници на училиштето помогнаа со свои донации и тоа:

- новогодишни пакетчиња на хуманитарната организација „Дарио Петровски“ – ПУ Орашац и други
- Здрава ужинка за секој ученик - Министерство за земјоделие
- чоколадни млекца и тетратки за учениците од I одделение по повод поаѓање во училиште – млекари Куманово и Битола

Следење на педагошка евиденција и документација

Во нашето училиште во првото полугодие од учебната 2022/23 год. од страна на директорот редовно се следеше педагошката евиденција и документација на наставниците во е-дневник (навремено внесување на наставниот план, распоред на часовите, податоци за учениците, водење точен преглед на изостаноци на учениците; јасна и точна евиденција на оценките за успехот и поведението на учениците; редовно евидентирање на часовите; здравствена заштита на учениците, соработка со родители; евиденција за реализирани часови и содржини итн.). За сите недостатоци наставниците се известени во индивидуални разговори и на групни состаноци и направена е соодветна корекција. Делот со евиденција за реализираните наставни часови на месечно ниво беше печатен и доставуван на потпис кај директорот.

Работа на стручни органи

Работата на стручните органи се остварува според донесените програми, утврдени потреби и изготвен и усвоен дневен ред за работа. Во текот на првото полугодие одржани се по два состаноци на Совет на одделенски наставници и Совет на предметни наставници, како и шест состаноци на Наставнички совет.

На состаноците на **Совет на одделенски и предметни наставници** беа избрани одговорен наставник и записничар за претстојната учебна година. На овие состаноци се дискутираше за реализација на НПП. Особено се даде акцент за оценетоста и редовноста на учениците. Беа констатирани изречени педагошки мерки на крајот од класификационите периоди, а беа разгледувани и одредени прашања од воспитно – образовната работа во училиштето (имплементирање на новата Концепција за основно образование).

На состаноците на **Наставнички совет** покрај утврдување на успех, редовност и поведење на учениците на крајот од класификационите периоди, беа разгледувани и други значајни прашања поврзани со спроведување на воспитно – образовниот процес:

- формирање на тимови за реализирање на предвидени активности поврзани со работењето на училиштето
- планирање на воспитно – образовна дејност, распределба на часови, распоред на часови, определување на одделенски раководители, работење во смени, назначување на координатори на одделенија и одговорни наставници на стручни активи
- редовно информирање и запознавање на наставниот кадар со сите новитети, правилници, протоколи, упатства, концепции и процедури изготвени од МОН и БРО и нивно имплементирање во ВОП
- донесување одлуки по барања доставени од родители
- одлучување за побрзо напредување на ученици
- разгледување анализи, извештаи и друг материјал поврзан со работата на училиштето
- дискусии за унапредување на наставата и стручно усовршување на наставниците и стручните соработници

- редовно информирање на наставниците за сите превземени дејствија во училиштето
- јавно пофалување на наставниците и учениците за постигнатите резултати во ВОР
- континуирано давање насоки за пополнување на педагошка евиденција и документација, согласно сите измени усвоени од МОН и БРО
- назначување наставници – ментори на наставници – приправници
- донесување и усвојување одлуки за начин на работење, организирање и планирање на воспитно – образовната работа

Наставниците кои предаваат ист предмет или подрачје се членови на **стручни активи**. Во одделенска настава функционираат 6 активи (по еден на ниво на секое одделение и еден на ниво на одделенска настава). Во предметна настава се поделени по подрачја: македонски јазик; англиски јазик; германски, италијански, руски јазик; природни науки, биологија, географија, хемија, иновации; математика и физика; информатика и техничко образование; ФЗО; музичко образование, ликовно образование; историја, етика, граѓанско образование, запознавање на религиите и класична култура во европска цивилизација.

Стручните активи на училиштето работеа на усогласување на критериумите за планирање на наставата и за оценување на постигањата на учениците; разгледуваа насоки, упатства, на ниво на I, II, IV и V одделение, усогласување на планирањата со новата Концепција за основно образование; даваа предлози на наставничките совети на училиштето за подобрување на воспитно-образовната работа, расправаа за забелешките на родителите односно старателите, учениците, разменуваа стручни искуства со цел стручно усовршување и вршеа други стручни работи определени со годишната програма за работа на училиштето.

Изготвиле:

Педагошко-психолошка служба

в.д.директор

Лидија Пешевска
